Lietuvos Respublikos ambasada Švedijos Karalystėje

AKTUALIOS ŠVEDIJOS EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ UŽ 2026 M. RUGSĖJO MĖN.

2026.10.02

DATA	PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	INFORMACIJOS ŠALTINIS	PASTABOS
Lietuvos eksportuotojams aktuali informacija			
09-15	**Dėvėtų prekių rinka tapo įprasta Švedijos mados sektoriaus dalimi**, praneša „Dagens industri". 2024 m. internetinė prekyba sudarė 70 proc. dėvėtų prekių apyvartos, o vasarį 22,9 proc. švedų internetu įsigijo bent vieną naudotą daiktą. Pagal pasiekiamumą pirmauja „Blocket" ir „Tradera", kuriuose per pastarąjį mėnesį lankėsi atitinkamai 42 ir 33 proc. 15–65 metų švedų, tačiau lietuviška platforma „Vinted" įsitvirtino tarp drabužių ieškančių moterų: paskutinio pirkimo metu joje lankėsi 24 proc. moterų, o 18 proc. ją įvardija kaip pirmąjį pasirinkimą, palyginti su 4 proc. švediškai platformai „Sellpy", kurią remia H&M. Tarp vyrų „Blocket" ir „Tradera" kaip pirmąjį pasirinkimą nurodo po 12 proc. „Xtreme Insight" generalinis direktorius Magnusas Ohlssonas pažymėjo, kad stebina, kaip greitai „Vinted" išaugo nuo atėjimo į Švediją 2022 m., prie to prisidėjo vietinė logistika per „Postnord", EQT parama ir pasirinktas laikas pandemijos pabaigoje, kai kaina tapo vis svarbesnė. Jo vertinimu, dėvėtų prekių rinką šiandien labiau varo žemos kainos nei tvarumas. Mada sudaro apie 28 proc. Švedijos dėvėtų prekių rinkos, o jos augimas didina spaudimą tradiciniams mados mažmenininkams, kuriuos jau spaudžia „Zalando", „Amazon", „Shein" ir „Temu".	https://www.di.se/nyheter/chocksiffran-vinted-satter-skrack-i-modehandeln/	
09-02	**Preliminarus Švedijos vartotojų tarnybos (šved. *Konsumentverket*) ir Nacionalinio ekonominių tyrimų instituto (šved. *Konjunkturinstitutet*, KI) tyrimas patvirtino, kad šiais metais įgyvendintas maisto produktų pridėtinės vertės mokesčio sumažinimas nuo 12 iki 6 proc. lėmė proporcingą maisto prekių kainų mažėjimą**. Po PVM sumažinimo maisto kainos krito 5,5 proc., o šis rodiklis tiksliai atitinka mokesčių naštos sumažėjimą, praneša TT/Omni. Vyriausybei pateiktoje bendroje ataskaitoje nurodoma, kad mažesnės kainos išliko	https://omni.se/ki-sankningen-av-matmomsen-fick-full-effekt/a/zOX5bv	09-02

	visuose keturiuose tyrime nagrinėtuose didžiuosiuose mažmenininkuose: „Ica", „Coop", „Axfood" ir „Lidl". Kainos mažėjo visose maisto produktų kategorijose, nors ir su nedideliais skirtumais: labiausiai atpigo aliejai, riebalai ir nealkoholiniai gėrimai, o mėsos, daržovių ir konditerijos gaminių kainos sumažėjo nuosaikiau. Priemonė, valstybei kainuojanti apie 25 mlrd. SEK (apie 2,25 mlrd. Eur) per metus, turi baigti galioti 2027 m. gruodžio 31 d., o jos įtvirtinimo nuolat šiuo metu siekia tik Švedijos demokratai (SD). Nacionalinio ekonominių tyrimų instituto generalinio direktoriaus Albino Kainelaineno teigimu, atkūrus ankstesnį PVM tarifą maisto kainos galėtų pakilti 5,5 proc., nors būsimą kainų raidą taip pat lems pasaulinės žaliavų kainos, transporto sąnaudos ir infliacijos lygis.		
Investicijoms pritraukti į Lietuvą aktuali informacija			
Lietuvos verslo plėtrai aktuali informacija			
09-16	**„Inter Ikea" pasaulinė darbo vietų mažinimo programa Švedijos padalinius paveiks stipriau nei iš pradžių numatyta**: bent pusė iš 850 planuojamų atleidimų bus įvykdyti Švedijoje, praneša „Dagens industri". Darbuotojai teigia patiriantys spaudimą sutikti su „savanoriškais" išeitinių išmokų susitarimais, grasinant atleidimu, o bendrovės vadovybė viešai tyli. Tiksliaus rizikuojamų darbo vietų skaičiaus bendrovė neatskleidė, tačiau pranešama, kad reikšmingų atleidimų laukiama Elmhulte ir Malmėje. Tai jau ne pirmas atleidimų etapas bendrovėje.	https://www.di.se/nyheter/ikea-anstallda-tvingas-soka-om-sina-jobb/	
09-07	**Švedija susiduria su vandens infrastruktūros krize**, reikalaujančia esminių investicijų ir aiškesnio nacionalinio valdymo, teigia savivaldybėms ir vandens bendrovėms atstovaujančios organizacijos „Svenskt Vatten" generalinis direktorius Päras Dalhielmas. Vienuolika iš dvidešimt vienos Švedijos apskrities šiuo metu susiduria su vandens trūkumo rizika, o padėtį blogina sausos žiemos, gyventojų skaičiaus augimas, pramonės paklausa ir klimato kaita. P. Dalhielmo vertinimu, iki 2040 m. esamoms vandens tiekimo paslaugoms išlaikyti reikės investuoti apie 590 mlrd. SEK (apie 53 mlrd. Eur), tai yra beveik 10 proc. Švedijos bendrojo vidaus produkto. Šis skaičius panašus į Europos Komisijos vertinimą, kad visame žemyne metinis investicijų trūkumas siekia apie 23 mlrd. Eur. Problema apima ir senstančią	https://www.dn.se/ekonomi/svenskt-vatten-590-miljarder-for-att-fixa-vattenbristen/	

	infrastruktūrą: Europos vandentiekio ir nuotekų tinklai driekiasi 6,8 mln. kilometrų, o vidutiniai nuostoliai dėl nuotėkio siekia 17 proc., nors kai kuriuose Švedijos regionuose jie viršija 40 proc., praneša „Dagens Nyheter". P. Dalhielmas pabrėžia, kad esminis klausimas yra ne tai, ar Švedija gali sau leisti tokias investicijas, o tai, ar ji gali sau leisti neveikimo pasekmes, ypač atsižvelgiant į saugumo aspektus ir vandens sistemų atsparumo poreikį. Jo teigimu, Švedija šiuo metu neturi aiškiai paskirtos nacionalinės vadovybės vandens tiekimo politikai, o atsakomybė išskaidyta tarp vietos ir savivaldybių institucijų.		
09-02	**Rugpjūčio mėn. bankrotų skaičius Švedijoje sumažėjo iki žemiausio lygio per ketverius metus, rodo bendrovių UC ir „Creditsafe" paskelbta statistika**. Bankrotų, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų mėnesiu, sumažėjo 5 proc., o ypač ryškus kritimas užfiksuotas statybų sektoriuje, kuriame bankrotų sumažėjo 9 proc., ir viešbučių bei restoranų sektoriuje, kuriame jų sumažėjo 33 proc. Tačiau mažmeninės prekybos sektoriuje tendencija buvo priešinga: bankrotų padaugėjo 33 proc., praneša TT/Omni. „Creditsafe" generalinis direktorius Henrikas Jacobssonas bendrą mažėjimą siejo su laipsniška, bet teigiama ekonomikos raida, ir teigė, kad ekonominėms sąlygoms toliau stiprėjant mažėjimo tendencija greičiausiai išliks.	https://omni.se/konkurserna-minskade-i-augusti-lagsta-nivan-pa-fyra-ar/a/QJORjJ	
Lietuvos turizmo sektoriui aktuali informacija			
Bendradarbiavimui MTEPI[1] srityse aktuali informacija			
09-09	**Linčiopingo universitetas atidarė „Arrhenius", galingiausią Švedijos superkompiuterį**, praneša SVT. Įrenginys, užimantis 42 vietą pasaulio galingiausių superkompiuterių sąraše, sukurtas Švedijos mokslo tarybos (šved. *Vetenskapsrådet*) ir Europos superkompiuterių organizacijos „EuroHPC" bendro finansavimo pagrindu, o bendra investicija siekia apie 600 mln. SEK (apie 54 mln. Eur). Linčėpingo universiteto profesoriaus ir NAISS direktoriaus Eriko Lindahlio teigimu, įrenginys yra esminis žingsnis dirbtinio intelekto tyrimams, leidžiantis mokslininkams atlikti bazinį mašininio mokymosi modelių mokymą. Tikimasi, kad „Arrhenius" aptarnaus beveik 10 000 mokslininkų visoje Švedijoje ir kelis tūkstančius iš kitų	https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/har-invigs-sveriges-storsta-superdator-i-linkoping-valdigt-dyrbar-investering	

[1] MTEPI - moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos

	Europos šalių, remdamas pažangų darbą dirbtinio intelekto, medicinos ir klimato tyrimų srityse. Nepaisant reikšmingų kapitalo išlaidų, numatoma superkompiuterio eksploatacijos trukmė yra penkeri metai. Universitetas artimiausiais mėnesiais taip pat rengiasi priimti dar vieną superkompiuterį specializuotame dirbtinio intelekto centre.		
Lietuvos ekonominiam saugumui aktuali informacija			
09-01	**Kinijos valstybinė bendrovė „China General Nuclear Power Group" (CGN) per pastaruosius metus investavo daugiau nei 2,5 mlrd. SEK (apie 225 mln. Eur), siekdama stabilizuoti sunkumų patiriančius vėjo energetikos objektus visoje Švedijoje**, praneša „Dagens industri". Bendrovė įsigijo reikšmingą finansinių sunkumų patiriančių vėjo parkų dalį ir taip kapitalo injekcija užtikrino jų veiklos tęstinumą. CGN kontroliuoja penkis vėjo parkus Švedijoje, nuo Jelivaros ir Pajalos šalies šiaurėje iki Bolneso pietuose. Per dvejus veiklos metus CGN į krizę išgyvenančius Švedijos vėjo parkus iš viso investavo daugiau nei 6 mlrd. SEK (apie 540 mln. Eur). 2026 m. problemos tęsėsi, ir per pirmuosius metų mėnesius „CGNEE Holding" papildomai išmokėjo 90 mln. SEK (apie 8,1 mln. Eur) akcininkų įnašų.	https://www.di.se/nyheter/miljarder-bortblasta-tvingas-radda-krisparker/	
09-11	**Planuojama branduolinės energetikos plėtra Švedijoje, patvirtinus projektus, galėtų sukurti mažiausiai 1 000 mlrd. SEK (apie 90 mlrd. Eur) vertės sutarčių, teigė naujos branduolinės energetikos nacionalinis koordinatorius Carlas Berglöfas.** C. Berglöfo teigimu, programa pereina nuo pasirengimo prie konkretaus planavimo, nes „Videberg Kraft" ir „Studsvik" jau pasirinko reaktorių tiekėjus, o tiek verslas, tiek kita vyriausybė turi veikti greitai, kad būtų sukurta stipri nacionalinė tiekimo grandinė, nes Europos tiekimo grandinė yra ribota ir kelia riziką laiku bei neviršijant biudžeto įvykdyti projektus. Jis teigė, kad Švedijos finansavimo modelis, skirtingai nei kai kuriose kitose šalyse, suteikia vietos bendrovėms išskirtinę galimybę tapti tiekėjomis, o ne nuo pat pradžių samdyti užsienio pramonę, ir paragino kitą vyriausybę branduolinę energetiką perkelti iš energetikos politikos į pramonės politiką. „Rolls-Royce SMR", „Videberg Kraft" planuojamų reaktorių Ringhalse tiekėja, anksčiau įvardijo ABB, „Alleima", „Alfa Laval", „Studsvik", NCC ir „Skanska" tarp bendrovių, su kuriomis vedė derybas, o šią savaitę pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su ABB.	https://www.di.se/nyheter/karnkraftsplaner-oppnar-for-ny-biljonindustri-i-sverige/	

09-29	**Artėjančiame ES viršūnių susitikime ES lyderiai turės priimti esminį sprendimą dėl bloko septynerių metų biudžeto programos 2028–2034 m., tačiau šešios šalys, įskaitant Švediją, reikalauja suažinti biudžetą keliais šimtais milijardų eurų**. „Europaportalen“ praneša, kad Komisija pateikė 1,763 trilijono eurų biudžetą, kuris realiai yra 40 % didesnis nei dabartinė programa, skirtą finansuoti padidintas gynybos išlaidas, konkurencingumo iniciatyvas ir paramą Ukrainai. Tačiau grynosios įmokos mokėtojos – Danija, Vokietija, Nyderlandai, Austrija, Suomija ir Švedija – teigia, kad pasiūlymas yra nerealus, atsižvelgiant į plačiai paplitusias taupymo priemones valstybėse narėse, ir tvirtina, kad Komisijos pažadėti nauji pajamų šaltiniai nesutrukdys reikšmingai padidinti nacionalinių įnašų. Derybos atskleidžia esminę trilemą tarp biudžeto dydžio, valstybių narių įnašų ir naujų ES pajamų šaltinių, o septyniolikos šalių koalicija, įskaitant Ispaniją ir Italiją, pasisako už didesnių išlaidų žemės ūkiui ir regioninei paramai didinimą. Europos Parlamentas dar labiau komplikavo padėtį, balandžio mėnesį balsuodamas už biudžetą, kuris yra bent 10 % didesnis nei Komisijos pasiūlymas, ir grasino nepritarti, jei nebus atsižvelgta į jo susirūpinimą keliančius klausimus. Švedijos vyriausybė nuosekliai laikosi pozicijos, kad biudžetas turėtų likti maždaug 1 % ES bendrųjų nacionalinių pajamų, ir atmetė Komisijos siūlomą permokos panaikinimą, įspėdama, kad dabartinis pasiūlymas gali padidinti Švedijos įnašą į ES 70 %. ES vadovai siekia pasiekti politinį susitarimą iki gruodžio mėnesio, deryboms pirmininkaujant Airijai, o būsimasis Europos Vadovų Tarybos pirmininkas António Costa įsipareigojo iki metų pabaigos užbaigti rengti programą.	https://www.europaportalen.se/2026/09/kampen-om-eus-nasta-flerarsbudget-allt-du-behover-veta	
Bendra ekonominė informacija			
09-22	**Švedijos verslo konfederacija praneša apie ekonomikos nuosmukio pabaigą.** Švedijos verslo konfederacijos („Svenskt Näringsliv“) ekonomistai optimistiškai vertina Švedijos ekonomikos perspektyvas ir naujoje verslo ciklo ataskaitoje padidino ekonomikos augimo prognozes. Organizacija dabar prognozuoja, kad šiais metais ekonomika augs 2,9 proc., o vyriausiasis ekonomistas Svenas-Olovas Daunfeldtas (Sven-Olov Daunfeldt) teigia, kad ekonomikos nuosmukis iš esmės baigėsi – tai praneša „Sveriges Radio“. Kalbant apie pinigų politiką, Konfederacija laikosi nuomonės, kad Švedijos centrinis bankas („Riksbank“) turėtų atidėti palūkanų normų didinimą, nepaisant pastarųjų Europos Centrinio Banko ir Federalinio	https://www.sverigesradio.se/artikel/svenskt-naringsliv-lagkonjunkturen-ar-slut	

	rezervo veiksmų. Organizacijos prognozės rodo, kad artimiausiu metu nedarbo lygis išliks aukštas, tačiau tikimasi, jog iki kitų metų jis sumažės iki 8 proc.; tai byloja apie laipsnišką darbo rinkos sąlygų gerėjimą spartėjant ekonomikos augimui.		
09-24	**Riksbankas vienbalsiai nutarė palikti bazinę palūkanų normą, (1,75 proc) nepakeistą, praneša „Dagens industri".** Sprendimas priimtas tuo metu, kai pagrindiniai centriniai bankai, įskaitant Europos Centrinį Banką, JAV federalinę rezervų sistemą ir Japonijos banką, pastaruoju metu pakėlė savo palūkanų normas. Banko valdytojo Eriko Thedéeno teigimu, Švedijos ekonominė padėtis yra palankesnė nei Europos ir JAV, infliacija valdoma, o augimo perspektyvos geresnės nei tikėtasi. Nauja palūkanų normų trajektorija rodo galimą didinimą iki metų pabaigos ir tolesnius koregavimus 2027 m., tačiau Thedéenas perspėjo pernelyg tiksliai neinterpretuoti šių žingsnių laiko. Banko valdytojas įvardijo tris pagrindinius pinigų politikai reikšmingus rizikos veiksnius: geopolitinę įtampą Artimuosiuose Rytuose, veikiančią naftos tiekimą ir kainas, svyruojančias elektros kainas ir pasaulyje didėjančias ilgalaikes palūkanų normas, susijusias su augančiais biudžeto deficitais. Ypatingą susirūpinimą jis išreiškė dėl Prancūzijos, kur augančios viešosios skolos, didėjančių skolinimosi kaštų ir populistinės fiskalinės politikos derinį pavadino toksišku. Thedéenas taip pat pripažino netikrumą dėl kronos kurso prognozės, nurodydamas, kad ji yra mažiausiai patikima banko prognozė, ir įspėjo, kad tęsiama ekspansinė fiskalinė politika gali pareikalauti agresyvesnio palūkanų normų didinimo.	https://www.di.se/nyheter/thedeen-finns-tre-jokrar-i-ranteleken/	
09-24	**SEB: „Riksbank“ signalizuoja apie didelę tikimybę lapkritį didinti palūkanų normas.** Rugsėjo 24 d. Švedijos centrinis bankas („Riksbank“) paliko galioti 1,75 proc. palūkanų normą, tačiau nauja numatoma jų raida buvo gerokai griežtesnė, nei tikėtasi: tai rodo maždaug 65 proc. tikimybę, kad norma bus didinama jau lapkritį (tokius duomenis pateikia „SEB Research“). SEB pakoregavo savo prognozę dėl pirmojo palūkanų normos didinimo, perkeldama jį iš kovo į lapkritį; vėliau, vasarį ir gegužę, tikimasi tolesnio normos kėlimo iki 2,50 proc. „Riksbank“ numatoma palūkanų normų trajektorija 2027 m. laikotarpiui buvo pakelta beveik 50 bazinių punktų (aukščiausias taškas – 2,43 proc.), tačiau ji vis dar išlieka gerokai žemesnė už rinkos lūkesčius, pagal kuriuos kitų metų gegužę norma turėtų siekti 2,75 proc., o rugsėjį – 3,00 proc.	https://research.sebgroup.com/macro-ficc/reports/80979	

09-27	**Šią žiemą namų ūkių išlaidos gali išaugti iki 3 000 SEK (265,11 Eur.) per mėnesį.** Remiantis „TT“ ir „Omni“ skaičiavimais, namų ūkio mėnesinės išlaidos, palyginti su praėjusia žiema, gali padidėti daugiau nei 3 000 SEK. Gruodžio 1 d. baigiasi laikinas degalų mokesčio sumažinimas; jei jis nebus pratęstas, benzinas ir dyzelinas pabrangs maždaug 4 SEK už litrą – jų kaina sieks atitinkamai apie 22 SEK ir 27 SEK (palyginti su maždaug 15 SEK ir 17 SEK praėjusią žiemą). Žiemai sudarytos elektros tiekimo sutartys rodo, kad kaina (įskaitant PVM) sieks apie 2 SEK už kilovatvalandę šalies pietuose ir kiek daugiau nei 1,50 SEK 3-iojoje elektros kainų zonoje; tai reiškia, kad namui, suvartojančiam 20 000 kWh per metus, mėnesinės išlaidos padidėtų atitinkamai maždaug 1 700 SEK ir 1 100 SEK, o Norlande pokyčiai būtų nežymūs. Analitikai prognozuoja, kad šią žiemą Švedijos centrinis bankas („Riksbank“) du kartus pakels palūkanų normas; dėl to 2 mln. SEK būsto paskolos mėnesinė įmoka (prieš pritaikant mokesčių lengvatas) padidėtų 830 SEK. Metų sandūroje taip pat baigiasi viešojo transporto bilietų kainų sumažinimas perpus, o bendroji infliacija auga. Skaičiavimai atlikti darant prielaidą, kad namų ūkis gyvena nuosavame name, suvartoja 20 000 kWh elektros per metus, turi 2 mln. SEK paskolą ir du kartus per mėnesį pripildo 60 litrų talpos degalų baką.	https://tt.omni.se/dyr-vinter-vantar-har-ar-alla-smallarna/a/zOa0Xw	
09-08	**Būsto rinka po vasaros atostogų suaktyvėjo, o namų pardavimai rugpjūtį pasiekė rekordinį šio mėnesio lygį**, praneša „Dagens industri". Švedijos nekilnojamojo turto statistikos (šved. *Svensk Mäklarstatistik*) duomenimis, rugpjūčio mėn. parduoti 5 300 namai, tai 7 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu pernai ir aukščiausias rugpjūčio rodiklis nuo matavimų pradžios 2005 m. Nepaisant sandorių apimties šuolio, kainų pokyčiai išlieka nuosaikūs: butų kainos sumažėjo 0,1 procentinio punkto, o namų kainos pakilo 0,6 procentinio punkto.	https://www.di.se/nyheter/rekordmanga-villor-salda-i-augusti/	
09-10	**„Handelsbanken" padidino šių metų Švedijos bendrojo vidaus produkto augimo prognozę iki 2,6 proc.**, įvertinus kalendorinius veiksnius, nuo 2,1 proc. balandžio mėn. prognozėje, praneša TT/Omni. Bankas tikisi, kad Riksbankas dviem žingsniais pakels pinigų politikos normą iki 2,25 proc., pradėdamas gruodį, siekdamas išvengti didelės infliacijos. „Handelsbanken" vyriausioji ekonomistė Christina Nyman pranešime spaudai nurodė, kad namų ūkiai ir įmonės turėtų numatyti kiek aukštesnes palūkanų normas nei dabar, nors bankas	https://tt.omni.se/handelsbanken-styrrantan-hojs-i-december/a/0pqyX2	

	didelio kilimo neprognozuoja. Šių metų augimą lemia didesnės investicijos, stipresnė namų ūkių finansinė padėtis ir auganti paklausa verslo sektoriuje, o nedarbas, tikimasi, iki 2028 m. sumažės iki 7,5 proc. 2027 ir 2028 m. prognozės sumažintos atitinkamai iki 2,4 ir 1,8 proc. nuo 2,5 ir 1,9 proc. balandžio mėn.		
09-11	**Švedijos bendrasis vidaus produktas liepos mėn., palyginti su birželiu, sumažėjo 0,8 proc.**, rodo Švedijos statistikos tarnybos (šved. *Statistiska centralbyrån*, SCB) preliminarus rodiklis. Tai gerokai didesnis kritimas nei „Bloomberg" apklaustų ekonomistų vidutinė prognozė, siekusi minus 0,1 proc., praneša TT/Omni. SCB ekonomistas Mattiasas Kainas Wyattas pranešime spaudai nurodė, kad Švedijos ekonomikos smukimas tęsėsi antrą mėnesį iš eilės ir kad aktyvumas grįžo į pavasario lygį, buvusį prieš stiprius gegužės augimo rodiklius. Vis dėlto, palyginti su praėjusiais metais, BVP išaugo 2,5 proc., mažiau nei į viršų pakoreguoti birželio 2,9 proc., o M. Kainas Wyattas pažymėjo, kad metinis augimo tempas išlieka aiškiai didesnis už pastarųjų dešimties metų vidurkį.	https://tt.omni.se/samre-svensk-bnp-utveckling-an-vantat/a/Gx25mV	
09-14	**Švedijos politinės partijos per rinkimų kampaniją dosniai dalijo pažadus, tačiau naujajai vyriausybei bus sunku suvesti biudžetą**, CNBC interviu teigė SEB vyriausiasis ekonomistas Jensas Magnussonas, praneša EFN. Jo vertinimu, po rinkimų šiems pažadams susidūrus su tikrove įvyks gana skaudus nusileidimas. Pagrindinė problema yra ta, kad gynybos išlaidos toliau auga ir palieka mažiau erdvės nefinansuotoms reformoms. J. Magnussono teigimu, gynybos išlaidas ir paramą Ukrainai teks laikyti prioritetu dar gana ilgai, o toliau mažinti mokesčius, didinti išlaidas ir skirtumą tiesiog skolintis nebeįmanoma.	https://efn.se/chefsekonomen-valloftena-kommer-att-brytas-efter-valet	
09-15	**Švedijos infliacija, matuojama CPIF rodikliu, rugpjūčio mėn. išliko 0,7 proc.**, rodo Švedijos statistikos tarnybos (šved. *Statistiska centralbyrån*, SCB) galutiniai duomenys, praneša „Omni". Grynoji infliacija sumažėjo iki 0,5 proc. nuo 0,6 proc. liepą, abiem atvejais sutapdama su preliminariais skaičiavimais. SCB kainų statistikė Frida Stark pranešime spaudai nurodė, kad infliacijos tempą slopino mažesnės maisto kainos, tačiau jas atsvėrė didesnės elektros ir degalų kainos rugpjūtį. Maisto prekių grupėje labiausiai krito pieno, kiaušinių ir kitų pieno produktų kainos, po to, kai buvo laikinai perpus sumažintas maisto produktų PVM.	https://omni.se/matpriser-lag-bakom-den-laga-inflationstakten/a/M7GJKJ	

	Kelionių paketų kainos sumažėjo beveik 21 proc., tai sezoniškai įprastas kritimas. Riksbanko tikslas yra 2 proc. CPIF rodiklis.		
09-15	**Krovinių vežimas geležinkeliais Europos Sąjungoje 2025 m. sumažėjo ketvirtus metus iš eilės, matuojant tonkilometriais, o sumažėjimas tarp 2024 ir 2025 m. siekė beveik 2 proc., praneša „Europaportalen".** Švedija, kurioje krovinių vežimas geležinkeliais per pastarąjį dešimtmetį buvo palyginti pastovus, 2025 m., palyginti su 2024 m., užfiksavo augimą ir pagal geležinkeliais vežamų krovinių tonas vienam gyventojui užima septintą vietą ES.	https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20260914-2	
09-17	**Švedijos kainų palyginimo bendrovė „Prisjakt" paskelbė ketinanti Stokholmo Patentų ir rinkos teisme (šved. *Patent- och marknadsdomstolen*) pateikti ieškinį bendrovei „Google**". „Prisjakt“ planuoja reikalauti 1,4 mlrd. SEK (apie 1,93 mlrd. Eur) žalos atlyginimo, praneša „Dagens industri". Ieškinys grindžiamas tariamu „Google" piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi rinkoje, kuris, „Prisjakt" teigimu, bendrovei padarė reikšmingą finansinę žalą. „Prisjakt" generalinis direktorius Peteris Grebergas nurodė, kad bendrovė išanalizavo „Google" veiksmų poveikį ir nustatė turinti teisę į kompensaciją. Ieškinys teikiamas po Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo, kuriuo konstatuota, kad „Google" pažeidė konkurencijos taisykles. „Google" kaltinimus griežtai atmetė, o bendrovės komunikacijos vadovas Švedijoje Joakimas Larssonas žalos atlyginimo reikalavimą pavadino nepagrįstu. Bendrovė pabrėžė, kad jos apsipirkimo sistema besinaudojančių kainų palyginimo paslaugų skaičius nuo 2017 m. pakeitimų išaugo nuo septynių iki daugiau nei 1 550.	https://www.di.se/nyheter/prisjakt-stammer-google-pa-21-miljarder/	
09-18	**„Volvo Cars" paskelbė iki 2030 m. pabaigos pristatysianti 13 visiškai naujų modelių**. Generalinis direktorius Håkanas Samuelssonas nurodė, kad produktų plėtra remiasi keturiomis stiprybėmis: regionalizuotais produktų pasiūlymais, lyderyste elektrifikacijoje, sinergija su „Geely" ir išplėsta klientų aptarnavimo pasiūla. Bendrovė siekia 8 proc. veiklos maržos, palyginti su 1,1 proc. šių metų antrąjį ketvirtį, ir teigė, kad daugeliui būsimų modelių prireiks gerokai mažesnių investicijų vienam automobiliui nei ankstesniems pirmojo modelio naujoje platformoje leidimams, tokiems kaip EX60.	https://tt.omni.se/volvo-cars-ska-bygga-fler-laga-bilar/a/OkdVzl	
09-21	**Šį rudenį Švedijoje benzino ir dyzelino kainos gerokai kils, nes laikinos mokesčių lengvatos baigsis dviem etapais, praneša TT/Omni.** Pirmoji lengvata, siekianti apie 1 SEK (apie 0,09 Eur) už litrą, nustos galioti spalio 1 d., o gruodžio 1 d., pasibaigus laikinam anglies	https://tt.omni.se/maktvakuum-kan-skynda-pa-hojning-av-bensinpriset/a/vroOLV	

	dioksido mokesčio sumažinimui, kaina papildomai kils 3 SEK (apie 0,27 Eur). Šios laikinos priemonės, pavasarį ir vasarą bendrai sumažinusios degalų akcizą 4 SEK (apie 0,36 Eur) už litrą įskaitant PVM, buvo įvestos siekiant sušvelninti kainų augimą, kilusį dėl tarptautinių energetikos sutrikimų. Nei Socialdemokratai, nei Moderatų partija per rinkimų kampaniją neatmetė galimybės lengvatas pratęsti, tačiau tikimybė, kad taip bus padaryta, yra ribota dėl vyriausybės formavimo aplinkybių. Politologijos profesoriaus Tommy Möllerio teigimu, jei derybos dėl koalicijos užsitęs ilgiau nei įprasta, esama vyriausybė veiks kaip laikinoji administracija, konstituciškai įpareigota vengti svarbių politikos iniciatyvų, o degalų mokesčio lengvatų pratęsimas paprastai laikomas aktyvia politine iniciatyva.		
09-28	**Šešiolika iš 21 bendrovės, kurios rekordiniais 2021 m. debiutavo Stokholmo biržoje, po penkerių metų prekiaujamos žemiau pirminio listingavimo kainos**, rodo „Svenska Dagbladet" apžvalga. Dvylika prarado daugiau nei pusę vertės, o akcijų kainos pokyčio nuo listingavimo iki šių metų rugsėjo 15 d. mediana siekia minus 57 proc. Vidurkį, minus 22 proc., smarkiai kelia gynybos ir saugumo bendrovė „MilDef Group", pabrangusi daugiau nei 500 proc. „Volvo Cars" akcijos atpigo daugiau nei 60 proc., „Hemnet" kiek daugiau nei 30 proc., „Truecaller" daugiau nei 50 proc., „Storskogen" daugiau nei 70 proc., „Netel" 93 proc., o „CTEK" 80 proc. Tuo pačiu laikotarpiu platusis OMXSPI indeksas pakilo daugiau nei 40 proc. Švedijos akcininkų asociacijos (šved. Aktiespararna) vyriausiasis teisininkas Sverre Lintonas rezultatą pavadino apgailėtinu ir atsakomybę pirmiausia priskyrė investiciniams bankams, kurie, siekdami gauti listingavimo užsakymus, linkę kelti bendrovių vertinimus. „Creades" generalinis direktorius Johnas Hedbergas laikosi kitos nuomonės ir kritimą sieja su nulinėmis palūkanų normomis bei pandemijos sąlygomis 2021 m., o vėliau su infliacija, kylančiomis palūkanomis ir Rusijos invazija į Ukrainą. Šiuo metu vyksta nauja listingavimo banga: šią savaitę biržoje debiutuoja „Axvik Group", „Svevik Industri" ir „Dormy", artimiausiomis savaitėmis laukiama daugiau bendrovių.	https://www.svd.se/a/pB8La1/de-allra-flesta-borsnoteringarna-blinkar-rott	
Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija			
09-01	**Švedijos importuojamų atliekų iš visos Europos kiekis 2010–2024 m. laikotarpiu išaugo 189 proc. ir pasiekė 3,86 mln**. tonų per metus. Atliekos daugiausia naudojamos elektros gamybai ir centralizuoto šilumos tiekimo sistemoms miestuose, kurių infrastruktūra sukurta	https://www.dn.se/sverige/sverige-slukar-europas-sopor-utslappen-okar/	

	XX a. šeštajame ir septintajame dešimtmečiuose, praneša „Dagens Nyheter". Nors tokia praktika išstumia iškastinį kurą, pavyzdžiui, naftą ir anglį, ji kelia reikšmingų aplinkosaugos problemų, nes atliekų deginimas dabar sudaro 8 proc. visų Švedijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimų, daugiausia dėl naftos pagrindu pagaminto plastiko deginimo. Šių išmetimų finansinę naštą, kurios kaina pagal Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą siekia apie 750 SEK (apie 68 Eur) už toną anglies dioksido, vis dažniau padengia Švedijos centralizuoto šilumos tiekimo vartotojai, nors atliekų tvarkymo operatoriai jau pradėjo taikyti didesnius įkainius už plastiku prisotintus atliekų srautus. Pramonės atstovai teigia, kad ši sistema yra efektyvus sprendimas, leidžiantis Švedijai padėti pažangios atliekų tvarkymo infrastruktūros neturinčioms Europos valstybėms ir kartu gaminti prieinamos kainos energiją. Tačiau aplinkosaugos tyrėjai įspėja, kad deginimo pajėgumų perteklius gali atgrasyti nuo investicijų į perdirbimo technologijas, o ilgalaikis atliekų gabenimo per visą žemyną tvarumas tarp ekspertų tebėra ginčytinas.		

Parengė: antrasis sekretorius, Julius Mitė, el. paštas: julius.mite@urm.lt